

Internationale betrekkingen

6 MEI 2011

CONFERENTIE VAN DE VOORZITTERS VAN DE COMMISSIES VOOR DE BUITENLANDSE ZAKEN (CONFERENCE OF FOREIGN AFFAIRS COMMITTEE CHAIRPERSONS - COFACC), GEORGANISEERD DOOR HET HONGAARS VOORZITTERSCHAP VAN DE EUROPESE UNIE (BUDAPEST, 6 MEI 2011)

De Kamer werd op deze vergadering vertegenwoordigd door de heer François-Xavier de Donnea, voorzitter van de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Gedachtewisseling met de heer Janos MARTONYI , minister van Buitenlandse Zaken

De Hongaarse minister van Buitenlandse Zaken maakte een positieve balans op van de resultaten van 4 maanden Hongaars EU-voorzitterschap.

De EU heeft thans een einde gemaakt aan de besluiteloosheid die haar houding bij het begin van de financiële en economische crisis verlamde. De samenwerking tussen de diverse vertegenwoordigers van de Unie (de voorzitters van de Raad en van de Commissie enerzijds en het Hongaars voorzitterschap anderzijds) kan als efficiënt bestempeld worden. Nog op economisch vlak moet er nu werk worden gemaakt van het uitstippelen en uitbouwen van een Europees energiebeleid.

Wat de Schengenruimte betreft, moet er een onderscheid worden gemaakt tussen de toetreding van Roemenië en Bulgarije (die thans aan de technische criteria voldoen, zij het dat de politieke dimensie niet uit het oog mag worden verloren) en het verzoek van bepaalde lidstaten om de mechanismen van het systeem te herzien. Dat zijn twee aparte debatten.

Wat het Europees buitenlands beleid betreft, hebben velen betreurd dat Europa in zijn reacties ten opzichte van Noord-Afrika onvoldoende met een stem heeft gesproken. Niettemin heeft het een compromis kunnen bereiken met betrekking tot de humanitaire bijstand aan Libië.

Ten slotte hoopt Hongarije dat de toetredingsonderhandelingen met Kroatië vóór het einde van het Hongaars voorzitterschap zouden kunnen worden afgerond.

Gedachtewisseling met de heer Zsolt NÉMETH, staatssecretaris voor Parlementaire Aangelegenheden

De staatssecretaris hield een uiteenzetting over de herdefiniëring van het Europees nabuurschapbeleid (ENB), die zich opdringt als gevolg van de nieuwe uitdagingen aan de zuidelijke flank van de EU en de stijgende verwachtingen van de oostelijke buurlanden.

Van alle ontwikkelingen die zich aan de grenzen van de Unie hebben voorgedaan, biedt de Arabische Lente ongetwijfeld de beste toekomstperspectieven. De Unie moet daarop inspelen vanuit de waarden die aan de grondslag liggen van de Europese eenmaking zelf en die ze in haar beleid ten aanzien van deze regio enigszins heeft opgeofferd aan haar streven naar 'stabiliteit'. Tegelijkertijd moet ze haar zuidelijke burens bij de economische ontwikkeling betrekken. Er tekent zich een consensus af om het ENB te herdefiniëren.

Het Hongaars voorzitterschap vestigt de aandacht op de noodzaak om een evenwicht te behouden tussen de zuidelijke en oostelijke dimensies van het ENB. Het herinnert er ook aan dat het ENB en het uitbreidingsbeleid twee afzonderlijke beleidsdomeinen zijn en dat dit zo moet blijven.

Tijdens de daaropvolgende gedachtewisseling onderschreef de heer François-Xavier de Donnea dat streven naar een evenwicht tussen het mediterrane en het oostelijke beleid dat het Hongaars voorzitterschap voorstaat, en benadrukte dat Europa alleen geen 'Marshallplan voor het Middellandse Zeegebied' kan financieren en dat het verstandig zou zijn om partners te zoeken – bijvoorbeeld bij de rijke Golfstaten – om tot trilaterale samenwerkingsverbanden te komen. Men zal de landen van Noord-Afrika, waar de rijkdom bijzonder ongelijk verdeeld is, ook duidelijk moeten maken dat ze hun democratieën niet kunnen ontwikkelen zonder een verregaande interne herverdeling van hun rijkdommen.

Ten slotte vroeg de heer de Donnea dat men aandacht zou hebben voor de eventuele negatieve gevolgen van de gebeurtenissen in Noord-Afrika voor de Sahelregio, die zou kunnen worden gedestabiliseerd wanneer de huurlingen van Kadhafi er hun toevlucht zouden zoeken.

Gedachtewisseling met de heer Pierre VIMONT, Executive Secretary General van de Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO), en de heer Stefano SANNINO, adjunct-directeur-generaal van het directoraat-generaal Uitbreiding

De heer Vimont gaf een stand van zaken met betrekking tot de uitbouw van de nieuwe dienst (EDEO), die werk moet bieden aan ongeveer 3.700 mensen, van wie zowat 1.700 in de centrale dienst in Brussel. Deze dienst beschikt ondertussen over een organisatieschema (weliswaar nog steeds voorlopig) en een begroting (0,3 procent van de EU-begroting). Het gaat in feite om een herschikking van de bestaande middelen, aangezien het personeel afkomstig is van andere diensten (van de nationale diplomatieke diensten of de Commissiediensten) en er geen nieuw personeel voor in dienst genomen werd. De meervoudige oorsprong van die nieuwe administratie kan een troef zijn, maar het is ook de bedoeling dat de verschillende componenten van de EDEO tot een geheel versmelten, en een specifieke korpsgeest ontwikkelen. Tot op heden werd de aandacht vooral gericht op de oprichting van het netwerk van delegaties in het buitenland, die naast hun taken met betrekking tot de diverse Europese beleidsdomeinen, ook coördinerend moeten optreden ten aanzien van de nationale ambassades.

Het feit dat de grootste uitdaging van het ogenblik erin bestaat een antwoord op de 'Arabische lente' te bieden, heeft er gelukkig voor gezorgd dat men niet in de valkuil van een al te grote introversie is getrapt. Zoals de Hoge Vertegenwoordiger zei, moet het antwoord van de Europeanen op de veranderingen in de Arabische wereld uit de drie M's bestaan (Money, Market and Mobility). Ons nieuwe partnerschap moet veeleer gericht zijn op de samenleving in de betrokken landen dan op hun regeringen. De bijkomende inspanningen ten voordele van de mediterrane wereld mogen niet ten koste gaan van het oostelijk partnerschap; men zal eerder de middelen moeten herverdelen in een logica van voorwaardelijkheid en benchmarking.

Ten slotte benadrukte de heer Sannino dat de westelijke Balkan een opmerkelijke gedaantewisseling heeft ondergaan.